

ANALYSE & VÆRDISÆTNING
af bygninger og deres omgivelser

Afgang
(Analyse og værdisætning)
2021

Irmatårnet

Det Kongelige
Akademi

Arkitektur
Design
Konservering

Afgangsprogram forår 2021

Mads Hesselhøj
Studienummer 140255

Institut for Bygningskunst og Kultur

Kandidatprogram for Kulturarv, Transformation og Restaurering

Vejledere: Christoffer Harlang, Charlie Steenberg, Nicolai Bo Andersen og Lars Rolsted Mortensen

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning	3
Identifikation	4-5
Overordnet beskrivelse af Rødovre	6-7
Historisk analyse	8-11
Teknisk analyse	11
Arkitektonisk analyse	12
Værdisætning	12-13
Anbefalinger	13
Litteratur & kilder	14

INDLEDNING:

Denne rapport beskriver analyse og værdisætning af bygningen Irmatårnet beliggende Korsdalsvej 103 i Rødovre.

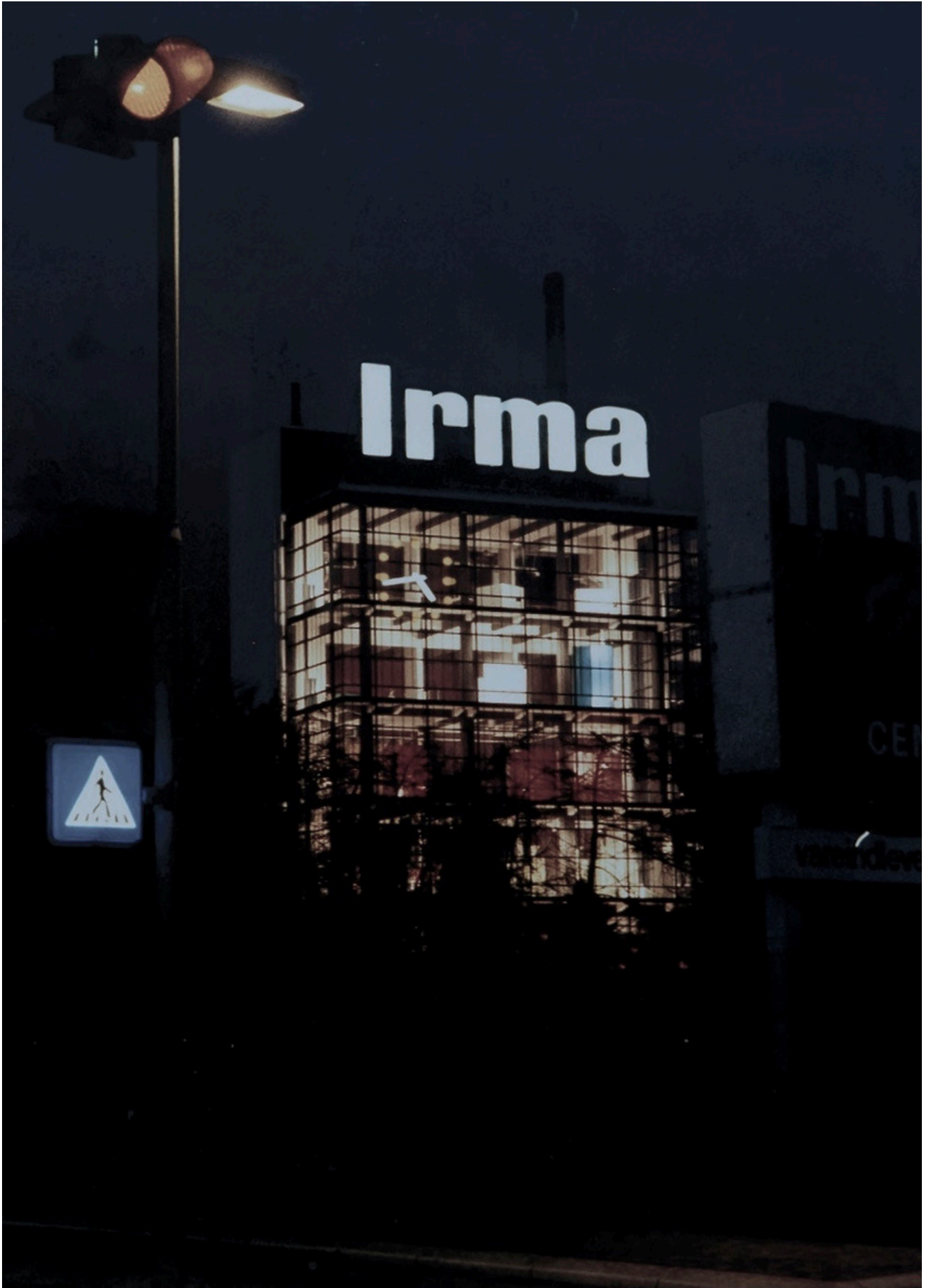
Bygningen kendes, både som Kaffetårnet, Risteritårnet og Irmatårnet. Den ikoniske bygning har igennem mange år været Rødovres stolte vartegn.

Tårnet troner sig stolt op i landskabet med sin samlede højde på 38 meter. Man har fra tårnets øverste etager, den fineste udsigt ud over hele Rødovre og en stor del af København. Bygningen markerer sig arkitektonisk, idet bygningskroppen, består af en silo i beton, der tårner højest og en lidt lavere foranliggende let glasbygning. De to bygningsdele forenes på smukkeste vis i en og samme bygning med den tunge betonkrop mod nord og den lette transparente krop af glas mod syd.

I dag står bygningen tom, men var tidligere en del af Rødovres største arbejdsplads. Tårnet var på det tidspunkt en del af et større bygningsanlæg i et industriområde i Rødovre. I dag er det kun tårnet, der står tilbage og de omkringliggende arealer er nu tænkt ind i et nyt blandet påbegyndt byområde med forskellige typer af boliger og grønne områder, der skal forbinde det tidligere industriområde med resten af Rødovre.

Mange boligbebyggelser er allerede blevet opført på grunden og den nye bebyggelse kaldes i dag Irmabyen.

Irmatårnet blev fredet i 2014. I Rødovres Lokalplan er der visioner for området, der beskriver et ønske om, at Irmatårnet, som ligger centralt i Irmabyen kunne blive ikke alene Irmabyens, men hele Rødovres kulturelle mødested.

IDENTIFIKATION:

Besigtigelsesdato:
11.02.21

Besigtiges af:
Mads Hesselhøj
140255

Matr. nr.:
10t

BBR nr.:
175-103562-1

Adresse:
Korsdalsvej 103
2610, Rødovre

Kommune:
Rødovre
Kommune

Ejer:
Rødovre Kommune

Opførelsesår:
1968

Arkitekt:
Bent Mackeprang og Thorkel Klerk

Anvendelse:
Kafferisteri

Bevaringsstatus:
Fredet

OVERORDNET BESKRIVELSE AF RØDOVRE:

Rødovre er en bydel i Storkøbenhavn med omkring 40.551 indbyggere. Rødovres placering kun 10 km vest fra Københavns Rådhusplads gør Rødovre attraktiv for mange mennesker.

Tilbage til istiden var landskabet vest for København, dækket af is. Da isen forsvandt for omkring 12000 år siden efterlod den landskabet forholdsvist fladt, hvor moser og vandområder udgjorde de væsentlige niveauforskelle med enkelte bakker og skråninger. Jorden var meget frugtbar og derfor rigtig brugbart for senere anvendelse til landbrugsjord, og med Rødovres tætte placering til København var der rig mulighed for at få afsat afgrøder dertil igennem tiden.

Den bymæssige udvikling af Rødovre går tilbage til 1600-tallet, hvor de spæde spor af Rødovre Landsby bestod af cirka 13 gårde og 5 huse, som tog sit udgangspunkt ved Damhussøen.

I 1664 blev den nuværende Kirke bygget, der ligger i den nordlige del ved Damhussøen. Kirken og Damhuskroen, der er bygget i starten af 1600-tallet er stadig at finde i Rødovre.

Indtil 1900-tallet var den sparsomme bebyggelse koncentreret i landsbyen ved Damhussøen, med spredte gårde rundt omkring. Man dyrkede de store jordarealer til landbrug. Men omkring 1900-tallet blev pladsen for trang i København, og der opstod et behov for at flytte udenfor byen til blandt andet Rødovre. I den periode udviklede Rødovre sig mere og mere fra, at være en landbrugskommune til at være en gartnerikommune og i 1930 var der 50 gartnerier i Rødovre.

De mange landbrugsarealer blev efterhånden udstykket til beboelse. Fra 1900- 1920 blev der bygget 120 bygninger i Rødovre blandt andet rækkehusbebyggelse, senere villaer.

Bebyggelsesmæssigt tog Rødovre rigtig form i mellemløbetiden, her drejede det sig fortrinsvis om opførelse af enfamiliehuse, forretninger, servicevirksomheder, offentlige bygninger som skoler, børnehaver, vandtårn, vandværk osv. Den største udbygning fandt sted i årene efter 2 verdenskrig.

I 1952 fik Rødovre status som en selvstændig bykommune i dengang Københavns amt. Hen mod 1960erne var befolkningsvæksten i Rødovre stigende og nået op på det befolkningstal, der cirka er i dag, og kommunen var helt udbygget. I 1964 blev der anlagt S- station og Rødovre fik for alvor status, som en forstadskommune.

På ikke mindre end 50 år blev det meste af Rødovres landbrugs- og gartnerijord inddraget til boliger og boligbebyggelser og derved voksede, der nye forstadskvarterer frem i Rødovre. Den koncentrerede bygningsmasse og øgede befolkningstæthed og den korte afstand til Københavns centrum skabte samtidigt et behov for trafikal udbygning. Rødovre er beriget af markante grønne områder, der strækker sig fra nord til syd langs Damhussøen og Vestvolden. Selve volden danner en skærm mod vest, hvor de tunge trafikårer deler bebyggelserne i klare afgrænsede blokke.

Vestvolden blev opført som en del af Københavns Landbefæstning omkring 1890 og nedlagt i 1920.

Vestvolden er 14 kilometer lang og det meste af fæstningen beriger de nærliggende boligområder og generelt borgerne i Rødovre med værdifulde rekreative områder.

Man kan sige, at Rødovre er tæt forbundet med udviklingen af efterkrigstidens velfærdssamfund og den sene industrialisering i 1960erne, hvor det var et typisk kendetegn, at man begyndte at flytte industrien fra de centrale byområder eller bykerner til større områder i forstæderne.

Situationsplan af Rødovre. Rødovre kommune er markeret med stiplede linje.

I den sammenhæng kan blandt andet nævnes, at forretningskæden Irma i 1966 flyttede fra deres domicil på Nørrebro i København, og de byggede et nyt hovedsæde på åbne arealer i Rødovre på Korsdalsvej tæt på Motorringvej 3 og Roskildevejen. Disse arealer havde man tidligere anvendt til landbrug og gartnervirksomhed. Irmatårnet er den sidste bygning, der er bevaret fra Irmas hovedsæde på Korsdalsvej.

HISTORISK ANALYSE:

Beskrivelse

Irmatårnet er således beliggende i et typisk forstadsindustriområde. Det ligger i den sydvestlige del af Rødovre Kommune. Det ligger i nærheden af Motorringvej 3 og Vestvolden, som udover at være et rekreativt område, jo også er en del af den grønne stiforbindelse fra Øresund til Køge Bugt. Mod nord afgrænses området af Espelunden, som er et område med grønne arealer. Øst derfra ligger tennisanlæg og Rødovres Byggelegeplads og Espevang, som er en herregård, der ligger i parklignende omgivelser. Mod syd ligger et større erhvervsområde, hvor diverse virksomheder holder til. Mod vest langs med Korsdalsvej ligger der villaer og Espelundens idrætsanlæg med fodboldbaner.

Luftfoto af grunden fra 2020. Irmatårnet er markeret med en rød cirkel.

I 2015 blev der på arealerne rundt om Irmatårnet påbegyndt bebyggelsen Irmabyen, som stort set står færdig i dag. Det er forskellige typer boliger, etagebyggeri, rækkehuse, seniorboliger, townhouses, villaer og kontorbygninger. Intentionerne omkring Irmabyen er, at området skal ende med at være en varieret bydel med stor mangfoldighed.

Irmabyen er delt op i en sydlig og en nordlig del og i midten ligger det gamle Irmatårn ved bydelens store plads, der danner centrum for området, og derved bliver områdets vigtigste bygning. Der er skabt åbne pladser med mulighed for forskellige byrum og aktiviteter og forretninger. Der er stisystemer, der samles ved Irmatårnet, og de går ud og forbinder bydelen med de omkringliggende allerede nævnte rekreative områder og allerede eksisterende stier og veje, og derved også kobler Irmabyen sammen med de andre byområder i Rødovre. Der er påbegyndt anlæggelse af regnvandsbassiner, der kan lede overskydende regnvand til bassiner, der kan udnyttes rekreativt. Der er bygget bæredygtigt med tanke på at mindske Co2 udledning i valget af f.eks. materialer til bebyggelserne og nogle af husene har græs på taget.

Bygningshistorisk analyse

Rødovres stolte vartegn Irmatårnet, har sine historiske rødder helt tilbage til 1886, hvor æggeforretningen Irma blev startet af Karen Marie Schepler, i Ravnsborggade 13 på Nørrebro i København. Sønnen Carl Schepler overtog i 1898 forretningen, som hed "Mælkeforsyningen Ravnsborg".

I begyndelsen af 1900-tallet åbnede han flere forretninger. De hed Carl Scheplers udsalg.

Carl Schepler startede på et tidspunkt med selv at producere varer til sine butikker som kaffe, te, kakao, mel og sukker med mere. I 1907 fik forretningen sit logo, der forestillede en lille pige, og hun blev kaldt Irmapigen. Senere kom hele forretningskæden til at hedde Irma. Da Carl Schelper døde i 1942, bestod Irmakæden af 110 butikker og adskillige fabrikker. Kæden blev solgt til fire æggegrossister, der ansatte Direktør Aage Larsen til at styre kæden. I perioden 1951-1979 var Børge Olsen Direktør for Irmakoncernen. De fire æggegrossister solgte senere aktierne til Privatbanken, Odense Ægforretning og Gutenberghus.

I 1982 blev Irma solgt til FDB, i dag Coop, der kørte den videre, som en selvstændig kæde, med dets oprindelige speciale i egne mærker og med vægt på ekstra kvalitet. Forretningerne er i dag beliggende på Sjælland, og de har forsat det samme logo bortset fra, at den lille pige

Billeder af Irmas første butik i Ravnsborggade.

er blevet til en voksen kvinde.

I 1966 måtte Irmakoncernen konstatere, at de ikke længere havde nok plads til deres hovedsæde på Nørrebro, og valgte som tendensen af velfærdssamfundet og den sene industrialisering i 1960'erne, at følge tidens udvikling og byggede et nyt hovedsæde på Korsdalsvej i Rødovre. Det er det område, hvor Irmabyen i dag ligger, det bestod af mange forskellige lave bygninger, som produktionsbygninger, lagerbygninger, kontorbygninger, og i 1968 byggede man så også Irmatårnet. Hovedformålet med Irmatårnet var, at brænde, formale og emballere Irmas egne kaffeprodukter. Derfor gik det også under navnet kafferisteriet, eller kaffetårnet.

Det var arkitekterne Thorkel Klerk og Bent Mackeprang, der i en lang årrække var Irmakoncernes husarkitekter, der tegnede Irmatårnet.

Irmatårnet er et unikt eksempel på introduktionen af den moderne beton, stål og glashøjhus, i fabriksbygningerne. Rent historisk har Irma været nogen af de første i Danmark til at lade opføre et så modernistisk bygningsværk indenfor fabriksbyggeri.

Billeder af Luftfoto af grunden i år 1999.

Irmatårnet.

Tårnet består af en silo i beton, med grå stålplader og et foranstående lidt lavere glashus, der forenes i en og samme bygning. Betonsiloen har en lav sokkel og der er ingen sokkel i glasdelen. Glashuset har på øverste etage en tagterrace. Her har før hen været et stort Irmaskilt, så man på den måde kunne gøre reklame for Irmakoncernen vidt omkring, idet tårnet er 38 meter højt. Desuden er der på glashuset facade ud for øverste etage monteret et ur, der er 5 meter i diameter, og derfor også kan ses langvejs fra. Selve Glashuset er 22 m langt og næsten 8 meter bredt. Glashuset areal mod syd er ca 1000 m². Tårnet er 22x15x38 meter, med et erhvervsareal på 1991 m², dette uden kælder. Der er 7 etager i tårnet, og rumhøjden på hver etage er cirka 5 meter. I den tunge Silodel på nordsiden er der placeret vinduer i samlede bånd. Vinduerne er dækket af mørke ribber, som går fra bund til top af siloen i to felter og opdeler her facaden i 5 felter skiftevis bestående af de mørke ribber over vinduerne og grå stålplader på bygningen. Hele facaden mod syd er af glas, hvor man kan se vandrette glasbånd, hvor etagerne går. Vest og øst facaderne af tårnet består af en tung silodel, med stålplader og en let glasdelt.

I tårnets glasdelt var alt vedrørende kaffeproduktionen anbragt, som ristemaskiner, kaffemøller, beholdere, og vægte, så man udefra kunne se ind til hele produktionen. I silodelen var der lagerlokaler for råkaffen, siloer, kontorer og personalefaciliteter. Så på den måde kom produktionen til at være i fokus, synlig for enhver i glashuset.

Irmatårnet står i dag tomt, og er at finde med delvist inventar fra tiden som kafferisteri.

Kælderetagen: består af tre rum, der primært knytter sig til silodelen.

Stueetagen: I silodelen finder man toiletter og diverse rum og spor efter den lukkede råkaffesilo. I glasdelen lå oprindeligt kaffepakkeriet, men er nu tom. Der er direkte adgang til bygningen udefra.

1 salen: I silodelen oprindeligt et kontor til ingeniøren, og gangareal. Nu et stort rum og spor efter den lukkede råkaffesilo mod vest. I glasdelen lagerlokaler til oprindeligt den malede kaffe.

2 salen: I silodelen kontorlokaler, hvor der tidligere også var tegnestue. Mod vest spor efter den tidligere lukkede råkaffesilo. I glasdelen her tidligere kaffemøller.

3 salen: I silodelen El tavlerum mod øst. Mod vest spor efter råkaffes-

Irmatårnets sydfacade.

iloen.

I glasdelen tidligere blandingsbeholdere til den ristede kaffe.

4 salen: I silodelen var der tidligere Risteri. Etagen er åben imellem silodel og glasdel. Der står to betonsøjler midt i rummet og de støtter etagedækket.

I glasdelen tidligere risteri. I loftet er der 3 luger fra 5 salen.

5 salen: I silodelen er der centrikoner og her er etagen også åben ud mod glasdelen og på samme måde som på 4 sal to søjler midt i rummet, der støtter etagedækket.

I glasdelen, her vejede man tidligere kaffen. I gulvet er de 3 luger, der åbner op til 4 salen. Der er et rødmalet værn omkring lugerne.

6 salen: I silodelen, det er en halv etage, hvorfra man har adgang til tagterrassen. I glasdelen her er tagterrassen.

Irmatårnets indre adgangsforhold til etagerne forgår fra to smalle trapper, der ligger i silodelen. Trappen mod vest giver adgang til glasdelen og trappen mod øst giver adgang til silodelen, her er der også en elevator. Trapperummene får lys fra smalle vinduer.

Gulvene i Irmatårnet er næsten overalt naturstensfliser i størrelsen 30x30 cm.

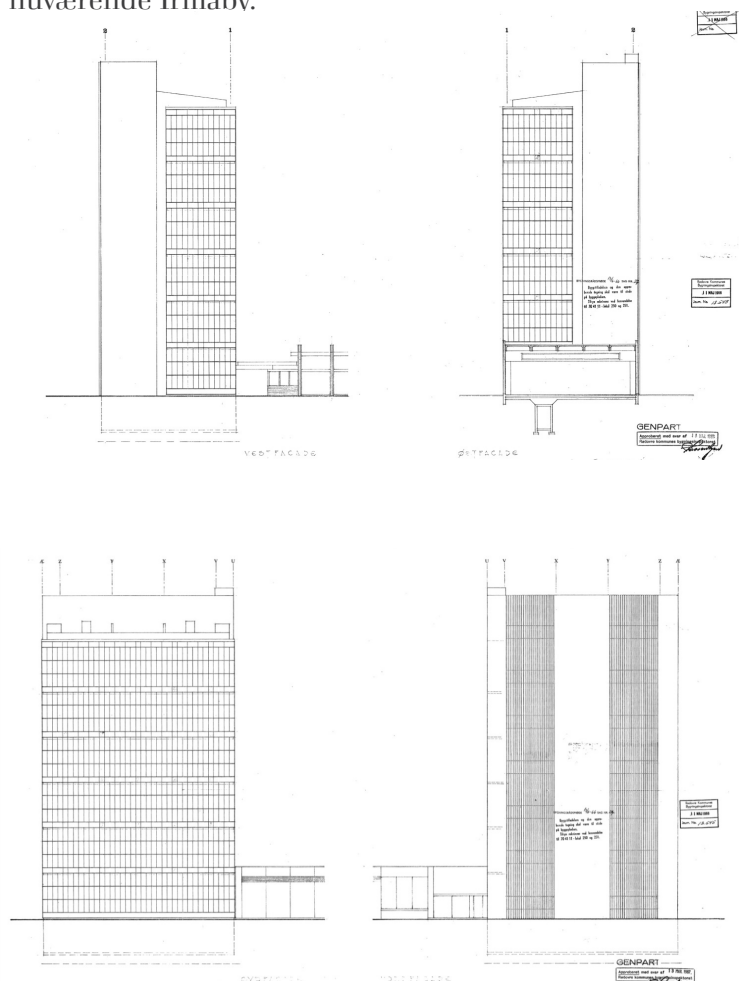
I 1986 stoppede man produktionen af kaffe i Irmatårnet.

I 1996 solgte man Irmatårnet til Rødovre Kommune for 100 kr.

I 2012 flyttede Irma hele sit hovedsæde til Albertslund og blev lagt sammen med Coop's andre administrationsbygninger.

I 2014 blev Irmatårnet fredet.

I 2015 købte ELF Development, der er et ejendomsselskab, det 135.000 m² grundareal af Rødovre kommune indbefattet Irmatårnet, og det blev startskuddet til opførelsen af den nuværende Irmaby.

Facadeopstalter vest, øst, syd og nord af Irmatårnet.

Kulturhistorisk analyse

Irmatårnet er et typisk eksempel fra perioden efter 2 verdenskrig, hvor man begyndte at flytte industribygninger ud af byerne og ud til forstæderne. Fordelen var, at der i de nøje planlagte områder, var mulighed for at lægge sig tæt op ad trafikale hovedfærdselsårer og vælge områder, der ikke var bebygget med beboelse, og man valgte store arealer, som gav mulighed for at bygge stort og udvide, hvis behovet opstod.

Derudover er Irmatårnet et af de første danske eksempler indenfor industriarkitektur, hvor man bevidst vælger at fokusere på, at vise selve produktionen, dengang kafferisteriet og de dertil hørende maskiner frem for offentligheden, ved at placere det synligt i selve glashuset. Således at bygningen bevidst blev brugt til at føre Irma's kendte kaffeproduktion frem i lys luge, hvorimod kontorer og andre faciliteter for de ansatte blev gemt væk i den tungesilodel. Det er typisk for den tid, at det er produktionen der er i højsæde, og skal vises frem og ikke de ansatte, der lidt gemmes væk i den bagerste silodel.

Irmatårnet med kafferisteriet og produktionen har været en af Rødovre's største arbejdspladser, og det er ikke kun Irma der fik reklameret for sig selv og sin berømte kaffe, ved at opføre en på det tidspunkt moderne bygning, hvor arkitekturen bevidst blev brugt til at kommunikere storhed og kvalitet. Rødovre kommune fik også et arkitektonisk flot vartegn, der kunne pejle kommunen langt væk, idet bygningens arkitektur gjorde det muligt at bygge højt op i det flade landskab, og glashuset viste hele produktionsapparatet frem. Når det var mørkt, og der var lys i bygningen kunne man ved hjælp af den arkitektoniske udformning af bygningen se Irmatårnet meget langt væk.

Sydfacaden hvor man kan se produktionen i glasdelen i Irmatårnet.

TEKNISK ANALYSE:

Teknisk tilstand

Irmatårnet er generelt i god stand og godt vedligeholdt.

Taget er skiftet i 1996. Det er fladt betondæk med isolering og built-up tagpap. Selve konstruktionen er i god tilstand.

Indvendigt bærer bygningen præg af, at det har stået tomt i en årrække og en del af inventaret fra tiden som kafferisteri er fjernet.

Fugtproblemer / Indeklima

Glaspartierne mod syd, giver en påvirkning af indeklimaet, hvor der bliver meget varmt om sommeren, når solen står på.

Energiforhold og isoleringstilstand

Bygningen er opvarmet med centralvarme. Glashusets facader har termoruder.

Billede af glasdelen og silodel, som der står helt tomt for inventar.

ARKITEKTONISK ANALYSE:

Generelt må man sige, at det fine samspil imellem form og funktion, er inspireret fra 1920ernes funktionalisme og det adskiller Irmatårnet væsentligt fra de industribygninger, der ellers blev opført i Danmark i 1960erne, hvor man typisk tænkte mere funktion, økonomi og ekspansion, end man tænkte kunst og æstetik. Den meget høje bygning er inspireret af den modernistiske højhustradition, der kan ledes tilbage til USA.

Udvendigt

Irmatårnets bygningskrop er udformet som to rektangulære tårne eller blokke, der samles i en krop. Den bagerste tunge silodel i beton er lidt højere end det forreste tårn i glas, der arkitektonisk viser produktionsapparatet frem så bygningen kommer til at fremstå som en udstillingsmontre, for det tidligere kafferisteri. Arkitektonisk kommer samspillet imellem det tunge og det lette til at fungere rigtig fint. Facaderne i den tunge og mørke betondel kommer til at fremstå klassisk og elegant, ved at ribberne skjuler vinduespartierne i de mørke bånd, der strækker sig fra bund til top. Det giver et elegant og roligt indtryk. Sydsiden fremstår også klassisk og fin, idet glasfacaden her er opbygget i et enkelt flet i glas, der gentages i et roligt fuldendt mønster. Etageadskillelserne markeres ved et stramt glasbånd, der danner et vandret facadebånd. Vinduesrammerne i stål og sprosserne er meget enkle, hvilket også giver et elegant udtryk.

Interiør

Bygningens indvendige rum, afspejler dens funktion, typisk kendetegnet ved store arealer og højder til gavn for produktionen, hvorimod kontorer og personale faciliteter er små lokaler og gemt væk. Der er spor fra anvendelsen af maskinerne til produktionen. Der er dele af kontormøbler i interiøret, der afspejler tidsperioden for bygningen. Der er forsat dele af produktionsanlægget at finde i bygningen, med en farveskala i signalfarver, som også er anvendt i interiøret ved eksempelvis malede døre og gelænder i trapperum. Disse signalfarver har efterfølgende vundet indpas i den danske fabriksarkitektur.

Omgivelserne

Placeringen af bygningen, må siges at opfylde tidens krav for industrivirksomhed. Det at lægge sig ud i forstaden, væk fra beboelse, hvor der var plads til at udvide, i takt med at virksomheden voksede. Typisk var det også at lægge sig tæt op ad trafikale færdselsårer, der gjorde det hurtigt og nemt at få produkterne ud til modtagerne.

VÆRDISÆTNING:

Med inspiration fra den amerikanske modernistiske højhustradition, står Irmatårnet, som et af de første eksempler i Danmark på denne stilart indenfor industriarkitekturen.

De bærende bevaringsværdier knytter sig til bygningskroppens opbygning med den bagerste tunge betonkrop og den lidt lavere og lette glasdelt, der forenes på smukkeste vis i en og samme bygning. En af de

Billede af farve sammensætningen i stueetagen.

Billede af farve sammensætningen på 3.sal.

Billede af farve sammensætningen på 4.sal.

første bygninger i Danmark, indenfor industriarkitekturen, hvor man via arkitekturen reklamerer ikke kun for sin virksomhed ved at vise produktionen frem i bygningens glasdél, men hvor den enestående bygning rent arkitektonisk også bliver et vartegn for området, i dette tilfælde Rødovre Kommune. Denne effekt, der afbildes tydelig via arkitekturen, viser sig også smukt frem i mørke, når bygningen er belyst indefra, summer det af liv og aktivitet til åbent skue for offentligheden. Arkitekturen bruges her til at skabe opmærksomhed, bygningen taler til sine omgivelser og fortæller en historie.

ANBEFALINGER:

1. Umistelige strukturer, rum og bygningsdele, der bør bevares, vedligeholdes og reparereres

Ydre / indervægge skal vedligeholdes og reparereres.

Gulve og lofter skal vedligeholdes og reparereres.

Vindue partier og dørpartier skal vedligeholdes og reparereres.

Beton skal vedligeholdes og reparereres.

Tag skal vedligeholdes og reparereres.

2. Skæmmende strukturer, rum og bygningsdele, der kan fjernes

Ukurante døre. Lyskilder der er skæmmende og ikke er i harmoni med bygningerne og ikke respekter bygningernes arkitektoniske udtryk.

3. Fjernede eller udskiftede strukturer, rum og bygningsdele, der kan rekonstrueres

Vinduespartier, døre, porte og facadeelementer kan skiftes til det oprindelige.

4. Strukturer, rum og bygningsdele, der kan ombygges og transformeres

Indvendigt i bygningen kan transformeres, og udvendigt på beton silo delen

5. Nye strukturer, rum og bygningsdele, der kan tilføjes

Nye rumdannelser indvendigt på de forskellige etagedæk.

Efterisolering af de forskellige rum indvendigt i huset.

Ny Sinusplade og isolering på beton siloen.

Opsætning af en klimaskærm i glasdelen af huset.

LITTERATUR & KILDER:

Bøger

Harlang, Christoffer og Algreen-Petersen, Albert. Om byningskulturens transformation. 2015

Sestoft, Jørgen. Danmarks Arkitektur. Arbejdets bygninger. 1985

Broch, Michael med flere. Rødovre 1901-1976. 1978

Planstyrelsen, Miljøministeriet. Rødovre kommuneatlas. 1991

By og land. December 2015 - Nr.109. 2015

Kjeldsen, Marius. Halvtredsernes byggeri. 1961

Websider

<https://www.kulturarv.dk/fbb/sagrapport.htm;jsessionid=1D46E8C-CA4CF158AB58963453377E5B0?sagid=120250793&public=true&submit=true&changeReq>

https://byogland.dk/documents/fredning_irmas_kafferisteri.pdf

https://dokument.plandata.dk/20_2911655_1479378185672.pdf

[https://da.wikipedia.org/wiki/Irma_\(supermarkedsk%C3%A6de\)](https://da.wikipedia.org/wiki/Irma_(supermarkedsk%C3%A6de))

<https://www.rdb.dk/node/2021>

<https://irmabyen.dk/tankernebag/kaffetaarnet/>

<https://www.rnn.dk/2018/09/kaffetaarnet-kan-blive-nyt-kulturelt-fyrtaarn/>

<https://da.wikipedia.org/wiki/R%C3%B8dovre>

Det Kongelige Akademi

Arkitektur
Design
Konservering